

Verslag VWG avond 13 november 2025

1. Opening, mededelingen en Ingekomen stukken.

Douwe opent om 20.00 uur de avond en heet iedereen welkom. Van 4 leden afbericht ontvangen, er zijn vanavond 11 leden aanwezig.

Dinsdag avond 18 nov. is de afsluiting van de weidevogel telling. Er komt iemand spreken over de Scholekster.

2. Slaapplaats telling.

Slaapplaats telling van de aalscholver en grote zilverreiger.

Douwe telde op 1 nov. 34 grote zilverreigers bij Kolk van Dussen.

Ad telde op 31 okt. bij LBW 150 kramsvogels.

3. Zeevang telling november.

Zondag 16 nov. is de Zeevang telling, november kan een maand zijn waarin grote aantallen vogels geteld kunnen worden.

Ben heeft een grafiek gemaakt van november van de roofvogels over de jaren in de Zeevang. Het gaat om de buizerd, slechtvalk en torenvalk; de havik komt weinig voor. We zien vanaf het begin een stijgende lijn, tot in 2020 de vogelgriep uitbreekt, de aantallen lopen dan snel terug. Onlangs was het Theo Ruppert opgevallen dat tussen Hoorn en Scharwoude (of Schardam?) zo'n 10 dode vogels lagen. Hij heeft er melding van gemaakt aan Kees Camphuysen, die een onderzoek heeft gedaan waaruit bleek dat er een nieuwe variant rondwaart. In Duitsland sterven veel kraanvogels door vogelgriep, bij de jan van gent verloopt het herstel voorspoedig.

4. Excursie(s) 2026.

Er komen enkele ideeën naar voren, b.v. in januari naar Wieringen, februari de Zuidpier bij IJmuiden. In mei is de Nat. Vogelweek die bij Onderdijk wordt gehouden. Een avond excursie naar Bergen – Schoorl voor de Nachtzwaluw, of met eigen vervoer een dag naar Texel.

De Workumerwaard werd ook opgenoemd.

Nog meer ideeën, laat het Douwe weten.

5. Excursie met D66 van gemeente Hoorn nieuwe oeverdijk en landje van Naber.

Onlangs heeft D66 van gemeente Hoorn een excursie onder leiding van Ofra Carmi gemaakt. De start was bij Reuring over de nieuwe oeverdijk, die ecologisch is aangelegd, en daarna een bezoek aan het Landje van Naber. De groep veroorzaakte wel enige verstoring op het landje, ongeveer 30 watersnippen vlogen op.

6. Wat ter tafel komt.

Naar aanleiding van de torenvalk als bespreeksoort is de vraag: “Gebruiken roofvogels UV-licht bij jacht?”.

Er zijn referenties naar jachttechnieken op basis van UV-licht van muizenurine. Door Lind et al. (2013) wordt dit in de Vogelatlas van Sovon weersproken.

Het onderzoek.

Metten van UV-gevoeligheid van de ogen van buizerds, sperwers, torenvalken en rode wouwen. Metten van het chromatisch contrast van urine van (Zweedse) veldmuizen op verschillende ondergronden, en deze resultaten vergeleken met chromatisch contrast van water. Metten van het gekleurde kleed van de pimpelmees en de perceptie hiervan door sperwers.

De resultaten.

De ogen van de buizerd en torenvalk zijn het meest gevoelig voor UV. Die van rode wouwen het minst gevoelig. De meeste ondergronden reflecteren UV slecht (gras, zand, etc.) en het verschil tussen het effect van urine en water is minimaal.

Buizerds/torenvalk zouden in potentie een verschil kunnen zien tussen ondergronden met en zonder urine, maar niet tussen ondergronden met urine of met water. UV versterkt de kleurcontrasten in het kleed van pimpelmezen. Dit effect is sterker zichtbaar vanuit de ogen van pimpelmezen dan van sperwers.

De conclusie.

Het zicht van roofvogels is niet gevoelig genoeg om UV sporen in de urine van veldmuizen betrouwbaar te onderscheiden en dus is het onwaarschijnlijk dat UV sporen in de urine benut kunnen worden in de jacht. In 2015 is het effect van UV op roofvogels (andere soorten) verder onderzocht door Hunt and McMc lure (2015), met vergelijkbare conclusies. UV-licht is geen exclusieve geheimtaal voor pimpelmezen om hun mooie kleuren te showen zonder dat ze extra opvallen voor sperwers.

Zaterdag 25 oktober is de soortendag gehouden. Ad had 3 teams samen gesteld maar 1 dag van tevoren heeft team 2 zich afgemeld vanwege de slechte weersverwachting, buien en soms harde wind. Om 10.00 uur zijn 2 teams van start gegaan en om 15.00 uur was de finish bij de Schapenstreek. In team 1 zaten Daan, Aafke en Tineke in team 2 zaten Ad, Fred en Ton. We zijn een aantal keren flink nat geregend, maar hebben toch een mooie dag beleefd. Bij de Schapenstreek de soorten geteld: team 1 had gewonnen met 72 soorten, team 2 had 63 soorten.

7. Soort bespreking de Koperwiek.

De koperwiek is een lijster met koperrode 'oksels' die in vlucht opvallend zijn. Je hoort ze in oktober overtrekken, met een scherp en laag 'psriiih' houden de vogels contact met elkaar.

Broedt vanaf eind april tot in juli en heeft 2 legsels van meestal 4 tot 6 eieren. Ze broeden alleen, maar soms ook in los kolonieverband. De jongen zitten zo'n 12 tot 15 dagen op het nest en zijn nog 2 weken na het uitvliegen afhankelijk van de ouders.

Koperwieken zijn in de winter regelmatig aan te treffen in weilanden, boomgaarden, bossen, parken en tuinen. Ze foerageren op besdragende struiken; duindoorn is populair, maar ook bessen van de hulst, lijsterbessen en kardinaalsmuts. In zijn Scandinavische broedgebied broedt de koperwiek in dicht struikgewas en in bomen. Leeft vooral in naaldbossen en op bergvlaktes en zelfs in wilgenbos.

In de winter eten de vogels voornamelijk wormen, bessen en zaden. Tijdens de broedtijd insecten, wormen en slakken.

Koperwieken trekken in zuidwestelijke tot zuidoostelijke richting weg vanuit hun Fennoscandinavische broedgebieden. Koperwieken overwinteren in Midden- en Zuid-Europa. Nederland vormt ruwweg de noordgrens van het overwinteringsgebied. Ze trekken 's nachts en overdag in soms grote groepen. De voorjaarsstrek valt minder op en vindt vooral in Oost-Nederland plaats in maart en april.

Marjan laat ons mooie foto's zien van de koperwiek, bij erg koud weer zien we de koperwiek als een rond bolletje om zich warm te houden.

Peter heeft een filmpje waar de koperwiek van de lijsterbessen zit te eten en een koperwiek in de tuin op zoek naar voedsel.

Douwe laat ons de zang en de roep horen.

8. Vaststellen soort bespreking 11 december.

Nieuwe bespreeksoort voor
11 december is de [kramsvogel](#).

9. Bijzondere waarnemingen.

- ✓ Marjan: ten zuiden van de Ven een Koereiger, afgelopen zondag bij Oosterdijk een Buizerd en 2 Zeearenden.
- ✓ Aafke: een IJsvogel in Wijdenes.
- ✓ Ko: tijdens trektellen bij de Nek een Goudvink en Kleine zwanen.
- ✓ Cees: bij landje van Naber 10 Watersnippen en Grote zilverreiger.
- ✓ Ben: 9 Koereigers in de Zeevang.
- ✓ Douwe: 9 nov. bij de Elzenburg 65 Wulpen.
- ✓ Tineke: 1 nov. Vuurgoudhaan en vrouwtje Zwartkop in de tuin.
- ✓ Peter: op Texel gezien de Brileider en aan de noordkant een Grauwe franjepoot en een Rosse franjepoot.
- ✓ Daan: 28 okt. van collega gehoord dat in Spierdijk een Jan van Gent op een akker verbleef.
- ✓ René vandaag 2 Middelste zaagbek en 2 Brilduikers.
- ✓ Ad: 3 okt. 100 Wulpen overvliegend Lutjebroek. 17 okt. 1 Houtsnip Hoogkarspel en 1 Keep in Venhuizen. 18 okt. 8 Kleine rietganzen overvliegend in Lutjebroek. 19 okt. 5 Kleine zwanen overvliegend in Lutjebroek. 28 okt. 1 Grote gele kwikstaart Voetakkers Lutjebroek. 1 nov. 1 Kraanvogel overvliegend Hoogkarspel. 3 nov. 3 Waterpiepers LBW.
5 nov. 34 Toendrarietganzen overvliegend Lutjebroek. 10 nov. 1 Smelleken (jagend) en 1 Bokje LBW.

10. Sluiting.

Douwe bedankt iedereen en sluit de avond om 22.00 uur af.